

אוניברסיטת תל אביב – החוג להיסטוריה כללית – אביב 2018

היסטוריה עולמית קטנה, 1800-1300

שיעור בהדרכת ד"ר עודד רבינוביץ'

יום ב', 15:45-14:15, גילמן 282
שעת קבלה: יום א', 13:00—12:00, גילמן 377
דואר אלקטרוני: odedra@post.tau.ac.il

תיאור הקורס

ימי הביניים המאוחרים והעת החדשה המוקדמת היו תקופה של תהפוכות בהיסטוריה העולמית: מהתמוטטות האימפריה המונגולית באמצע המאה הארבע-עשרה עד להקמתן של האימפריה הסינית, האימפריה הרוסית והאימפריות המערב אירופיות במאות השבע-עשרה והשמונה-עשרה. השיעור יבחן את השינויים ביחסי הכוחות הגלובליים, אולם ידגיש גם את האופן שבו התעצבו בתקופה זו חייהם של עבדים ושפחות שטולטלו בין יבשות, שכירי חרב שחיפשו את פרנסתם בארצות רחוקות, איכרים שהחלו לאמץ גידולים אקזוטיים ובלתי מוכרים כגון תפוח האדמה או העגבנייה, או אנשי דת נוצרים ומוסלמים שהפיצו את דבר האל בארבע כנפות תבל.

מטלות והערכה

הקריאה במאמרים אמורה ללוות את ההרצאות, לעתים להרחיב את הנאמר בהן ולעתים להעמיק אותן. הציון בקורס ייקבע בבחינת סיום על תכני ההרצאות וחומרי הקריאה (שאלה ראשית [40 נקודות], 2 שאלות על חומר הקריאה [15 נקודות x 2], ו-6 מונחים [5 נקודות x 6]).

מערך שיעור

א. מבוא: עולם ישן, עולם פתוח (5 במרץ)

[1] רוברט מרקס, "תרבות חומרית ומסחר בשנת 1400" [תרגום לעברית].

המקור: Robert Marks, *Origins of the Modern World: A Global and Environmental Narrative from the Fifteenth to the Twenty-First Century*, 3rd edition (Lanham: Rowman and Littlefield, (2015), chapter 1, pp. 19–40.

ב. אירופה וסין במוצאי ימי הביניים: מגפה ומשבר (12 במרץ)

[2] Robert Marks, *Origins of the Modern World: A Global and Environmental Narrative from the Fifteenth to the Twenty-First Century*, 3rd edition (Lanham: Rowman and Littlefield, 2015), chapter 2, pp. 41–65.

ג. כיבוש אמריקה ומחזור הכסף (19 במרץ)

[3] Timothy Brook, *Vermeer's Hat: The Seventeenth Century and the Dawn of the Global World* (New York: Bloomsbury, 2008), chapter 6, pp. 152–184.

ד. אימפריות בקנה מידה גלובלי (9 באפריל)

[4] Marks, *Origins of the Modern World*, chapter 3, pp. 67–96.

ה. מיסיונרים, טקסים, ודתות גלובליות (16 באפריל)

[5] Luke Clossey, "Merchants, Migrants, Missionaries, and Globalization in the Early-Modern Pacific," *Journal of Global History* 1 (2006), pp. 41–58.

ו. רשתות מסחר וחברות גלובליות (23 באפריל)

[6] Charles Parker, "International Markets and Global Exchange Networks," in *Global Interactions in the Early Modern Ages, 1400-1800* (Cambridge: Cambridge University Press, 2010), pp. 68-109.

ז. ציד התבלינים – ממסחר לייצור (30 באפריל)

[7] Sidney Mintz, *Sweetness and Power: The Place of Sugar in Modern History* (New York: Penguin, 1985), chapter 2, pp. 19–73.

ח. טעמים חדשים, מוצרים גלובליים: סוכר וקפה (7 במאי)

[8] Julia Landweber, "'This Marvelous Bean': Adopting Coffee into Old Regime French Culture and Diet," *French Historical Studies* 38 (2015): 193–223.

ט. עובדים, עבדים, עובדים משועבדים (14 במאי)

[9] מרקוס רדיקר, ספינת העבדים: היסטוריה אנושית, תרגום: עפרה אביגד ויואב כ"ץ (תל אביב: בבל, 2014), פרק 8, עמ' 247–288; פרק 9, 289–334.

י. מושבות המתישבים: אירופה מחוץ לאירופה (21 במאי)

[10] Daniel K. Richter, *Facing East from Indian Country: A Native History of Early America* (Cambridge, MA: Harvard University Press, 2001), chapter 2, pp. 41–68.

יא. מהפכה של חריצות: פרוטו-תיעוש, טקסטיל, וצריכה (28 במאי)

[11] כריסטופר ביילי, "גלובליזציה קדומה וגלובליזציה מודרנית באירופה, אסיה ואפריקה" [תרגום לעברית]. מקור: C. A. Bayly, "'Archaic' and 'Modern' Globalization in the Eurasian and African Arena, ca. 1750-1850," in A. G. Hopkins (ed.), *Globalization in World History* (New York: Norton, 2002), pp. 45–72.

יב. ילידים, מתיישבים, ואימפריות במאה השמונה עשרה (4 ביוני)

[12] Richter, *Facing East from Indian Country*, chapter 5, pp. 151–188.

יג. עידן המהפכות (11 ביוני)

[13] Suzanne Desan, "Foreigners, Cosmopolitanism, and French Revolutionary Universalism," in Suzanne Desan, Lynn Hunt, and William Max Nelson (eds), *The French Revolution in Global Perspective* (Ithaca: Cornell University Press, 2013), pp. 86–100.